Permission (İzin Alma / Verme)

İngilizce konu anlatımı · 16 slayt

► **Birinci tekil** ve **birinci çoğul şahıslarda** bir işi yapmak için **izinli olduğumuzu**, şimdiki, geniş ve gelecek zaman için geçerli olmak kaydıyla **may, can ve allow** kullanarak ifade etmek mümkündür.

Aşağıdaki cümlelere bakın. Bu cümlelerin anlam bakımından herhangi bir farklılık yoktur. Hepsi de "***Odasındaki her kitabı okuyabilir miyim?***" anlamına gelmektedir.

- *I / We may read any book in his room.*
- *I / We can read any book in his room*

- *I am allowed to read any book in his room.*

- *We are allowed to read any book in his room.*

Bu cümlelerin hepsinde, öznenin kitap okumak için izinli olduğu anlamı çıkmaktadır.

► Herhangi bir konuda **izinli olduğunu** belirtmek için **may** kullanılabilir, fakat pek yaygın bir kullanım değildir. Bu yüzden **can** veya **am/is/are allowed to** kullanılması daha doğru olur.

► İzin verme işi **may** kullanılarak ifade ediliyorsa, cümleyi söyleyenin tamamen kendi yetkisine dayanarak böyle bir izin verdiği anlaşılır.

May not yapısı, bazen karışıklığa yol açmaktadır. **"*You may not go.*"** cümlesi **"*Gitmeyebilirsin.*"** şeklinde Türkçe'ye çevrilirse yanlış olur. Doğrusu, **"Gitmemelisin."** dir. Yani cümleyi söyleyen kişi kendi yetkisini kullanarak kartı tarafa müsaade etmemektedir.

May ile her ne kadar cümleyi söyleyenin bizzat kendi iradesini kullandığı anlaşılsa da, **kanunen veya resmen yasak olan eylemler** için de **may not** kullanılabilir. Böylece kural daha nazik bir şekilde hatırlatılmış olur. Özellikle ilanlarda ve uyarı levhalarında bu tip kullanımlara rastlamak mümkündür.

- *Students may not play football in the front yard.* *(Öğrenciler ön bahçede futbol oynayamazlar.*
Oynamaları idarece yasaktır.

-Passengers may not smoke in the municipal house. (Yolcular belediye otobüslerinde sigara içemezler.)

Sigara içilmesi belediye tarafından yasaklanmıştır.

► **İzin verme** işi **can** kullanılarak ifade ediliyorsa, yine kişinin **kendi yetkisini kullanarak** bir işe izin verdiği anlaşılır. **May** ile aralarında anlam açısından açısından herhangi bir fark yoktur, ancak may **daha nazik olunması** gerektiğinde kullanılabilir.

May ile Can arasındaki diğer fark da, **can**'in çok daha kapsamlı kullanılabilmesi ve kişinin kendi yetkisi haricinde olan izinleri de ifade ettiği anlaşılabilmektedir.

Examples;

- *She can come to our house. (Evimize gelebilir.)*

Bu cümlede, cümleyi söyleyenin izni de olabilir, ailesinin izni de olabilirdi. Yani;

- *She is allowed to come to our house.* *(Evimize gelmesine müsade ediliyor.)*

- *My family allow her to come to our house.* *(Ailem onun evimize gelmesine müsade ediyor.)*

Yukarıdaki cümleler, **can** ile kullanılan cümle ile aynı manayı taşıyorlar. **May** ile kullanılan cümlede ise böyle bir durum söz konusu değildir.

► **Olumsuz** cümleler için de aynı durum söz konusudur.

- *You can't come to our house. (Evimize gelemezsin.)*

Bu cümle de iki türlü anlaşılabilir.

- *Evimize gelmene ben müsade etmiyorum.*
- *Veya ailem evimize gelmene müsade etmiyor*

Her iki anlam da mümkündür. Cümlenin bağlamına göre anlam verilebilir.

► Herhangi bir konuda **izin vermek i**çin **"could"** kullanılabilir. İzin vermek için kullanılan **could**, **can** yardımcı fiilinin **geçmiş hali değildir.** Şimdiki ve gelecek zaman için kullanılmaktadır ve **şarta bağlı bir durumun** bulunduğu anlaşılmaktadır.

- *She could to come our house.* *(Evimize gelebilir.)*

Bu cümlede, eğer istiyorsa gelebilir anlamı çıkmaktadır.

► Geçmiş zamanda gerçekleşmiş bir **izin verme** eyleminden bahsedildiğinde; **could** veya **allow** kelimeleri kullanılır. **May'in** geçmiş zaman hali sadece **allow** kelimesi ile, **can'in** geçmiş zaman hali ise hem **could** ve hem de **allow** kelimeleri ile yapılabilir.

Examples;

- *Last week my family didn't allow her to come to our house. (Geçen hafta ailem onun evimize gelmesine müsade etmedi.)*

- *Last week she wasn't allowed to come to our house. (Geçen hafta onun evimize gelmesine müsade edilmedi.)*

- *Yesterday I allowed him to use my dictionary. (Dün sözlüğümü kullanmasına müsade ettim.)*

- *Last term the the school didn't allow the students to play football in the front yard. (Geçen dönem okul talebelerin ön bahçede top oynamalarına müsade etmedi.)*

- *In the past passengers could smoke in the municipal buses. (Eskiden yolcular belediye otobüslerinde sigara içebiliyorlardı.)*

► **Yalnız bir kereye mahsus** olan durumlar anlatıldığı zaman sadece **allow** kelimesi kullanılmalıdır. Genelden bahsederken, yani **yalnızca bir kereye mahsus olmayan** izin verme eylemlerinden bahsedildiğinde ise **could** ve **allow to** kullanılabilir. **Perfect tense'li cümlelerde ise kesinlikle allow kelimesi kullanılır.**

Soru hali, yani izin isteme ve rica durumlarında **can, could, may** ve **might** kelimelerinin dördü de kullanılabilir. Fakat dördünün de kullanılması sadece birinci tekil ve birinci çoğul şahıslar için geçerlidir.

- *Can / Could / May / Might I ask a question? (Size bir soru sorabilir miyim?)*

Buraya kadar anlatılan izin isteme ve izin verme durumlarını özetlersek;

Can; kibarlığa gerek duyulmadığı durumlarda

Could; biraz daha kibar olunması gereken durumlarda

May; daha resmi ve kibar olunması gereken durumlarda,

Might; en fazla nezaket gerektiren ve en resmi ortamlarda kullanılır.

► **Rica** sorularına verilen cevaplarda sadece **may** ya da **can** kullanılır. **Could** ve **might** kullanılmaz.

Examples;

A- Can / Could I have a look at your newspaper? (Gazetenize bir gözatabilir miyim?)

B- Of course you can. (Elbette, buyurun.)

B- No, you can't. (Hayır, bakamazsın.)

A- Might / May I smoke here? (Burada sigara içebilir miyim?)

B- No, you may not. (Hayır, içemezsin.)

► **İkinci** ve **üçüncü tekil** ve **çoğul** şahıslar için **izin isteme** durumlarında ise sadece **can** kullanılabilir. Tabii bunun eşdeğer karşılığı olan **allow** kelimesi de kullanılabilir.

Examples;

- *Can he sleep wherever he wants? (İstediği yerde uyuyabilir mi?)*

- *Are they allowed to read any book? (Her kitabı okumalarına müsade var mı?)*

Geçmiş zamanda ise **could** ya da all**o**w kelimesinin geçmiş zaman hali kullanılır.

- *Could your grand mother go out without asking your grandfather for it? (Büyükannen büyükbabana sormadan dışarı çıkabiliyor muydu?)*

- *Were you allowed to play games out at night when you were young? (Küçükken dışarıda oyun oynamanıza müsaade ediliyor muydu?)*

Şimdi sıra sende! ✓

Konu anlatımı, quiz ve oyunlar: https://dersimizingilizce.com/ingilizce-permission-izin-verme.html